

Portefeuillehouder

J.W.E. Klomps

Organisatie onderdeel

Financiën

E-mail opsteller

gijsbert.heij@stichtsevecht.nl

Telefoonnummer opsteller

0346254561

Registratie nummer

Z/20/204007-VB/20/96894

Raadsvoorstel

Onderwerp

Gemeentefonds Decembecirculaire 2020

Begrotingswijziging

Nr. 7 van 2021

Datum raadsvergadering

30 maart 2021

Aan de gemeenteraad

Voorgesteld Besluit

1. Kennis te nemen van de Decembecirculaire 2020 van het Gemeentefonds.
2. Bij de opstelling van de Programmarekening 2020:
 - de extra middelen uit het derde Corona-compensatiepakket voor 2020 (€ 143.530) toe te voegen aan de Risicoreserve Corona.
 - het resterende negatieve saldo van de Decembecirculaire 2020 voor 2020 (€ 33.969) opvangen door de inzet van de stelpost Achteruitgang Algemene uitkering.
3. In de 7^e begrotingswijziging van Programmabegroting 2021:
 - de extra middelen uit het Corona-compensatiepakket voor 2021 (€ 447.581) toe te voegen aan de Risicoreserve Corona.
 - het resterende negatieve saldo van de Decembecirculaire 2020 voor 2021 (€ 21.001) en volgende jaren opvangen door inzet van de stelpost Achteruitgang Algemene uitkering.
4. In de Kadernota 2022 een nadere afweging te maken over de benodigde omvang van de stelpost Achteruitgang Algemene uitkering.

Samenvatting

De Decembecirculaire is normaliter een informerende Gemeentefondscirculaire. In de Septembercirculaire 2020 was aangekondigd dat gemeenten in de Decembecirculaire 2020 informatie zouden ontvangen over de uitkomsten van de 'Herijking van het Gemeentefonds'. Onlangs heeft de minister de Tweede Kamer geïnformeerd dat het invoeringsjaar van de 'Herijking' wordt verschoven van 2022 naar 2023. In dit voorstel informeren wij u op hoofdlijnen over de consequenties die dit uitstel heeft voor onze gemeente.

In de Decembecirculaire 2020 is het derde deel van het Corona-compensatiepakket voor 2020 en het compensatiepakket voor 2021 opgenomen. Wij stellen u voor om deze middelen voor 2020 (€ 143.530) bij de Programmarekening 2020 te storten in de Risicoreserve Corona. En de middelen voor 2021 (€ 447.581) via de 7^e begrotingswijziging van de Programmabegroting 2021 tevens toe te voegen aan de Risicoreserve Corona. Bij de Programmarekening 2020 zullen wij u ook de voorstellen doen voor de inzet van deze bestemmingsreserve over 2020.

Bijlagen

1. Raadsbesluit
2. Decemercirculaire Gemeentefonds 2020
3. 7^e begrotingswijziging van de Programmabegroting 2021

Doel en beoogd maatschappelijk effect

De raad te informeren over de financiële consequenties van de Decemercirculaire 2020 van het Gemeentefonds. En via de bijgevoegde begrotingswijziging de benodigde begrotingsbijstellingen opnemen in de Programmabegroting 2021.

Relatie met bestaand beleid en regelgeving

In de Financiële verordening gemeente Stichtse Vecht 2019 (ex artikel 212 Gemeentewet) is bepaald dat de raad gedurende het begrotingsjaar via begrotingswijzigingen de begroting kan aanpassen.

Argumenten

Zoals vermeld in het Collegewerkprogramma staan wij voor een financieel gezonde gemeente. Met dit voorstel informeren wij u over het te verwachten financiële perspectief voor de Algemene uitkering en onze voorstellen om een financieel gezonde gemeente te zijn en te blijven.

In de Septembercirculaire 2020 was aangekondigd dat gemeenten bij de Decemercirculaire 2020 geïnformeerd zouden worden over de uitkomsten van de 'Herijking van het Gemeentefonds'. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft onlangs de Tweede Kamer geïnformeerd over het doorschuiven van het invoeringsjaar van de 'Herijking' van 2022 naar 2023.

Bijstelling perspectief begroting 2020 en 2021

De Decemercirculaire is meestal een informatieve circulaire. Dit past ook binnen de gemeentelijke planning- en controlcyclus, omdat de gemeenteraad gelet op het publicatiemoment van deze circulaire voor het lopende begrotingsjaar (2020) geen begrotingswijziging meer kan vaststellen. De Decemercirculaire 2020 informeert ons over de omvang van het derde Corona-compensatiepakket voor 2020 en de omvang van het compensatiepakket voor 2021. In dit voorstel lichten wij de hoofdlijn van de Decemercirculaire 2020 toe op basis van de nu beschikbare gegevens.

Huidig voorstel Herijking Gemeentefonds

Op basis van de Septembercirculaire 2020 verwachten wij in de Decemercirculaire 2020 nadere informatie over de financiële consequenties van de 'Herijking van het Gemeentefonds'. Onlangs heeft de minister de Tweede Kamer geïnformeerd over het doorschuiven van het ingangsjaar van de 'Herijking' van 2022 naar 2023. De reden voor dit uitstel is de huidige financiële positie van de gemeenten, die mede onder druk staat door de tekorten bij de jeugdzorg. Het huidige kabinet zal geen besluit meer nemen over de gevraagde compensatie voor de tekorten in de jeugdzorg. Meer duidelijkheid over een mogelijke compensatie voor de tekorten bij de jeugdzorg komt pas bij de kabinetsformatie. Dan wordt besloten of er structureel geld bijkomt voor de gemeenten. Conform de wens van de VNG legt de minister een koppeling tussen de omvang van het Gemeentefonds en een aanpassing van de verdeling van het Gemeentefonds. Het uitstel betekent dat de omvang van onze omvangrijkste inkomstenbron, de Algemene uitkering, ons financieel meerjarenperspectief nog aanzienlijk kan laten wijzigen.

Het huidige Kabinet zal begin 2021 nog wel de Raad voor het Openbaar Bestuur om advies vragen over de huidige stand van de Herijking. Dan zullen ook gemeenten geïnformeerd worden over de financiële consequenties van het huidige Herijkingvoorstel. Op basis van deze informatie zullen wij onze positie nader bepalen. Daarnaast zal de VNG de huidige lobby voor een grotere omvang van het Gemeentefonds doorzetten richting het nieuw te vormen Kabinet. Tevens kunnen dan bijvoorbeeld (specifieke) nadeelgemeenten al dan niet gezamenlijk een lobby starten of zich aansluiten bij de VNG-lobby. Het herverdelen van bestaande middelen in het Gemeentefonds (Herijking) lost de financiële problemen van gemeenten niet op. Een stijging van de omvang van het Gemeentefonds kan hieraan wel bijdragen.

Algemene Uitkering

De Algemene uitkering laat als gevolg van de ontwikkelingen uit de Decembercirculaire 2020 ten opzichte van de Septembercirculaire 2020 het volgende beeld zien:

Hoofddlijn Decembercirculaire 2020	2020	2021	2022	2023	2024
Stand Septembercirculaire 2020	82.593.338	83.742.264	86.452.020	87.340.703	89.230.170
2e deel Coronacompensatie (september 2020)	780.000				
Schrappen opschalingskorting 2020 en 2021	230.000	475.000			
Stand Decembercirculaire 2020	83.569.370	84.196.263	86.431.104	87.319.802	89.209.361
Coronacompensatie 2020 en 2021 (december 2020)	143.530	447.581			
Bruto effect Decembercirculaire 2020	109.561	426.580	-20.916	-20.901	-20.809
Toevoeging Risicoreserve Corona	-143.530	-447.581			
Netto effect Decembercirculaire 2020	-33.969	-21.001	-20.916	-20.901	-20.809
Voorstel verwerking Decembercirculaire	33.969	21.001	20.916	20.901	20.809
Saldo Decembercirculaire na dekkingsvoorstel	0	0	0	0	0
Geprognostiseerd begrotingssaldo	-82.190	0	0	267.731	227.601
Begrotingssaldo na besluitvorming Decembercirculaire 2020	-82.190	0	0	267.731	227.601

+ = voordeel, - = nadeel

Financiële consequenties 2020

Wij stellen u voor om het financiële nadeel voor 2020 van € 33.969 bij de Programmarekening 2020 op te vangen door de inzet van de stelpost 'Achteruitgang Algemene uitkering'. Na het opvangen van het nadeel in 2020 is het restant van deze stelpost in 2020 nog ongeveer € 195.000. Hierdoor wijzigt het geprognosticeerde begrotingssaldo 2020 niet.

Financiële consequenties 2021 en volgende jaren

Wij stellen u voor om, conform de gebruikelijke beleidslijn, via de 7^e begrotingswijziging van de Programmabegroting 2021 het financiële nadeel voor 2021 en volgende jaren op te vangen door de inzet van de stelpost 'Achteruitgang Algemene uitkering'. Na het opvangen van het nadeel in 2021 van € 21.001 is het restant van deze stelpost in 2021 nog ongeveer € 500.000. Hierdoor wordt het geprognosticeerde begrotingssaldo van 2021 en 2022 niet negatief. Via de onderstaande toelichtingen geven wij u op hoofdlijnen inzicht in het uiteindelijke nettoresultaat.

Accres

De omvang van het Gemeentefonds is via het accres voor een belangrijk deel gekoppeld aan specifieke rijksuitgaven. Het accres is voor 2020 en 2021 bevroren. In afwachting van de 'Herijking' wordt ook het accres van 2022 voorlopig bevroren. In de jaren voor 2020 kon het accres van één uitkeringsjaar tussen de verschillende circulaire aanzienlijk fluctueren. Onlangs is de evaluatie van de werkwijze met het accres (Normeringssystematiek) afgerond. In het eindrapport worden een drietal mogelijke alternatieven uitgewerkt. Deze alternatieven zijn: het herinvoeren van een tijdelijke reservering van een deel van het accres (behoedzaamheidsreserve), het bevroren of vertragen van accresmutaties en een vaste accresomvang bij de aanvang van het regeerakkoord. De ambtelijke werkgroep heeft geen eenduidige voorkeur uitgesproken voor één van de varianten. Het is uiteindelijk een politiek-bestuurlijke keuze hoe in de volgende kabinetsperiode het belang van een stabiele accresontwikkeling wordt afgewogen tegenover een actuele aansluiting van het accres op de rijksuitgaven. Wij volgen de besluitvorming op dit onderdeel en zullen u bij volgende circulaire hierover nader informeren.

Corona-compensatiepakket 2020 en 2021

In deze circulaire is het derde deel opgenomen van het Corona-compensatiepakket 2020 en de compensatie voor 2021. De omvang van het compensatiepakket voor 2021 staat nog niet vast. Over onderdelen van het compensatiepakket voor 2021 wordt nog overleg gevoerd. In onderstaande tabel zijn de mutaties van het compensatiepakket vanuit deze circulaire opgenomen. Vanuit het derde deel van het Corona-compensatiepakket 2020 ontvangen wij € 143.530. Voor 2020 kan de gemeenteraad geen begrotingswijziging meer vaststellen. Daarom stellen wij u voor om de middelen uit het compensatiepakket 2020 bij de Programmarekening 2020 toe te voegen aan de Risicoreserve Corona. Bij de Programmarekening 2020 zullen wij u ook voorstellen doen voor de inzet van deze bestemmingsreserve over 2020. Wij stellen u voor om via de 7^e begrotingswijziging van de Programmabegroting 2021 de compensatiemiddelen van 2021 (€ 447.581) ook toe te voegen aan de Risicoreserve Corona. Zodat op een later moment een nadere afweging gemaakt kan worden over de inzet van deze middelen in 2021.

Hoofdlijnen Corona-compensatiepakket 2020 en 2021	3e deel 2020	2021
Extra kosten verkiezingen		84.406
Re-integratie	28.844	101.890
Gemeentelijk schuldenbeleid	30.348	62.547
Bijzondere bijstand	10.456	21.550
Continuïteit van zorg	62.537	
Compensatie quarantainekosten	11.345	
Cultuurmiddelen		177.188
Totaal Corona-compensatiepakket	143.530	447.581

Hoofdlijn Netto effect Decembercirculaire 2020

In de onderstaande tabel is de hoofdlijn van het netto effect van de Decembercirculaire 2020 opgenomen.

Hoofdlijnen Netto effect Decembercirculaire 2020	2020
Bijstelling uitkeringsfactor	107.000
Bijstelling maatstaven	-28.000
Bijdragen 2020 landelijke voorzieningen (zoals Digid)	-40.000
Mobiliteitshulpmiddelen en Wet langdurige zorg	-52.000
Suppletie-uitkering integratie Sociaal Domein	-21.000
Totaal Corona-compensatiepakket	-34.000

+ = voordeel, - = nadeel

Kanttekeningen

Bijstelling maatstaven

Voor de berekening van de Decembercirculaire 2020 is gebruik gemaakt van de op dit moment beschikbare maatstafgegevens. Voor een aantal maatstaven (met name WOZ-waarden) zullen de bijgestelde gegevens voor Stichtse Vecht naar verwachting eind januari 2021 beschikbaar komen. Deze gegevens zullen wij gebruiken bij het doorrekenen van de volgende Gemeentefondscirculaire.

Daadwerkelijk voorstel Herijking verdeling Gemeentefonds

Na ontvangst van de komende Gemeentefondscirculaires beoordelen wij de omvang van de financiële risico's en welke mogelijkheden er zijn om deze binnen de begroting op te vangen. Hierbij beoordelen wij ook de omvang van de stelpost 'Achteruitgang Algemene uitkering'. Wij zullen dan een inschatting maken in hoeverre hiermee de fluctuaties in de omvang van het Gemeentefonds

(accessschommelingen) en de financiële consequenties van de huidige Herijking kunnen worden opgevangen. Onlangs heeft de gemeenteraad ingestemd met het voorstel om voorzichtigheidshalve vanaf 2022 een deel van de extra middelen van de Septembercirculaire 2020 toe te voegen aan de stelpost 'Achteruitgang Algemene uitkering'.

Op basis van de nu beschikbare informatie komt in de huidige Herijking ons nadeel voor het onderdeel Sociaal Domein uit op ongeveer € 9 per inwoner. In de komende circulaires zal blijken in hoeverre de Herijking ons financieel meerjarenperspectief zal beïnvloeden. Daarnaast maakt het uitstel ook het opstellen van en de besluitvorming over onder andere de Kadernota 2022 en de Programmabegroting 2022 complexer dan gebruikelijk. Tot slot zal het uitstel van de Herijking ook de afwegingen over de financiële haalbaarheid van het nieuwe Coalitieprogramma 2022-2025 complexer maken dan gebruikelijk.

Communicatie/Raadsinformatiebrief

De Decembercirculaire 2020 behoeft geen afzonderlijke communicatie. Aan Auditcommissie bieden wij dit voorstel ter informatie aan.

Financiën, risico's en indicatoren

Het meerjarige verloop van de stelpost 'Achteruitgang Algemene uitkering' is hieronder opgenomen. Zoals onder de Kanttekeningen beschreven beoordelen wij de omvang van deze stelpost bij het opstellen van de Kadernota 2022. Wij zullen dan een inschatting maken in hoeverre hiermee de fluctuaties in de omvang van het Gemeentefonds (accessschommelingen) en de financiële consequenties van de huidige Herijking kunnen worden opgevangen.

Stelpost Achteruitgang algemene uitkering	2020	2021	2022	2023	2024
Stand na Septembercirculaire 2020	229.573	525.544	2.143.667	1.434.741	1.611.269
Inzet Decembercirculaire 2020	-33.969	-21.001	-20.916	-20.901	-20.809
Stand na Decembercirculaire 2020	195.604	504.543	2.122.751	1.413.840	1.590.460

In onderstaande tabel kunt u lezen dat na de verwerking van de Decembercirculaire 2020 ons begrotingssaldo niet wijzigt. Dit is mogelijk door de inzet van de stelpost 'Achteruitgang Algemene uitkering'.

Begroting	2020	2021	2022	2023	2024
Nieuw geprognosticeerde begrotingssaldo	-82.190	0	0	267.731	227.601
Effect Decembercirculaire na dekkingsvoorstel	0	0	0	0	0
Begrotingssaldo na besluitvorming Decembercirculaire 2020	-82.190	0	0	267.731	227.601

+ = voordeel, - = nadeel

De tabel op de volgende bladzijde schetst op hoofdlijnen het nu geprognosticeerde verloop van de Risicoreserve Corona op basis van de in dit voorstel beschreven mutaties. Zoals in dit voorstel beschreven zullen wij u bij de Programmarekening 2020 voorstellen om de middelen uit het derde Corona-compensatiepakket toe te voegen aan de Risicoreserve Corona. Bij de Programmarekening 2020 zullen wij ook de voorstellen doen voor de inzet van deze bestemmingsreserve over 2020. Bij het opstellen van de Bestuursrapportage 2021 zullen wij de prognose voor de Coronakosten 2021 nader bepalen.

Prognose verloop Risicoreserve corona	Stortingen	Onttrekkingen	Saldo
Beginsaldo			0
Stortingen:			
Storting uit Algemene reserve (Addendum CWP)	2.000.000		
Compensatiemiddelen corona 1ste deel (Rijk)	545.000		
Compensatiemiddelen corona 2de deel (Rijk)	1.010.000		
Compensatiemiddelen corona 3de deel (Rijk)	143.530		
	3.698.530		
Onttrekkingen:			
Prognose coronakosten Bestuursrapportage 2020		-1.352.281	
Dekking coronakosten 2020 Programmarekening 2020		n.t.b.	
		-1.352.281	
Saldo 31 december 2020			2.346.249
Stortingen:			
Compensatiemiddelen corona 2021 (Rijk)	447.581		
	447.581		
Onttrekkingen:			
Prognose coronakosten Bestuursrapportage 2021		n.t.b.	
		n.t.b.	
Saldo 31 december 2021			2.793.830

Uitvoering

De voorstel behoeft geen nadere aandacht ten aanzien van de uitvoering.

Juridische paragraaf

Dit voorstel kent geen specifieke juridische aspecten.

Duurzaamheidsaspecten

Dit voorstel kent geen duurzaamheidsaspecten.

12 januari 2021

Burgemeester en wethouders van Stichtse Vecht

Gemeentesecretaris
Drs. F.J. Halsema

Burgemeester
drs. A.J.H.T.H. Reinders